

Takas İstanbul

Risk Azaltıcı
Netleştirme Fonksiyonu

www.takasbank.com.tr

Gizlilik Seviyesi: Halka Açık (Tasnif Dışı)

SUNUM AKIŐI

- Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu Tanımı
- Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu Örneęi
- Avantajları
- Yurtdışı Örneklere
- Offset Teminat İşlemleri
- Takvim

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

Vadeli işlemlerden veya alım opsiyonlarından kaynaklanan kısa pozisyonların verilen offset teminat ile birlikte değerlendirilmesi ve başlangıç teminatının netleştirilerek hesaplanmasıdır.

Netleştirmeye konu olacak dayanak varlıklar: Paylar

AEFES	CCOLA	FROTO	ISCTR	KOZAL	PETKM	SOKM	TRGYO	VAKBN
TCELL	DOHOL	GARAN	ISFIN	KRDMD	PGSUS	TAVHL	TSKB	VESTL
ALKIM	ECILC	GUBRF	ISGYO	MGROS	SAHOL	TCELL	TTKOM	YKBNK
ARCLK	EKGYO	HALKB	KARSN	MPARK	SASA	THYAO	TUPRS	
ASELS	ENJSA	HEKTS	KCHOL	ODAS	SISE	TKFEN	TURSG	
BIMAS	EREGL	IPEKE	KOZAA	OYAKC	SKBNK	TOASO	ULKER	

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

BAŞLANGIÇ TEMİNATI
 $PSR * POZİSYON = 190 * 10 = 1900$ TL

- 10 ADET KISA F_TCELL1121 POZİSYONU

OFFSET TEMİNAT
1000 TCELL= 10 LONG TCELL FUTURE
POZİSYON

- OFFSET TEMİNAT HESABINA 1000 ADET TCELL YATIRIR.

BAŞLANGIÇ TEMİNATI
 $190 * 0 = 0$ TL

- OFFSET TEMİNAT SONUCUNDA 10 ADET KISA F_TCELL1121 NETLEŞEREK OLMUŞTUR.

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

KARŞILAŞTIRMALI ÖRNEK

Risk azaltıcı netleştirme fonksiyonunun kullanılmadığı ve kontratlarda fiyat değişiminin bulunmadığı varsayımı altında X üyesi 10 adet F_TCELL1121 kontratı ve 10 adet O_TCELLE1121C15.50 kontratı satmış olsun. Üyenin 1.500 adet TCELL payını teminata yatırdığını varsayalım.

- F_TCELL1121 Başlangıç Teminatı=190 TL
- O_TCELLE1121C15.50 Başlangıç Teminatı=170 TL
- TCELL Fiyat=15 TL
- BİST30 Payları İçin Değerleme Katsayısı=%85
- BİST100 Payları İçin Grup Limiti=%50
- BİST100 Payları İçin Alt Grup Limiti=%75

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

10 adet F_TCELL1121 satılması sonucunda oluşacak risk tutarı

Future TCELL Pozisyonu*Future TCELL Başlangıç Teminatı Değeri=10*190=**1.900 TL**

10 adet O_TCELLE1121C15.50 satılması sonucunda oluşacak risk tutarı

Opsiyon TCELL Pozisyonu*Opsiyon TCELL Başlangıç Teminatı Değeri=10*170=**1.700 TL**

ViOP'ta %50 nakit zorunluluğu bulunduğundan hesabın risk tutarının %50'si kadarı minimum nakit olarak teminatında bulundurması gerekmektedir.

3.600*0,5=1.800 TL

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

1.500 adet TCELL payının teminata yatırılması sonucunda oluşan teminat değeri

TCELL Fiyatı*Değerleme Katsayısı*Grup Limiti*Alt Grup Limiti=15*1.500*0,85*0,5*0,75=7.172 TL

Hesabın Toplam Teminat Fazlası

Hesabın Toplam Teminatı – Hesabın Toplam Riski = 7.172-3.600=**3572 TL**

Hesabın Nakit Teminat Eksiği

Hesabın Toplam Nakit Teminatı – Hesabın Minimum Nakit Gereksinimi = 0-1800=**-1800 TL**

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

Risk azaltıcı netleştirme fonksiyonunun kullanıldığı ve kontratlarda fiyat değişiminin bulunmadığı varsayımı altında X üyesi, 10 adet F_TCELL1121 kontratı ve 10 adet O_TCELLE1121C15.50 kontratı satmış olsun.

Ayrıca hesaba 1.500 adet offset TCELL payı yatırılınsın.

TCELL future ve opsiyon sözleşmesinin büyüklükleri 100'er adet TCELL payına eşittir. RAN fonksiyonu alfabetik olarak önce gelen kontratı öncelikli olarak netleştirmektedir. **F_TCELL1121 kontratı O_TCELLE1121C15.50 kontratından daha önce netleşecektir.**

- F_TCELL1121 Başlangıç Teminatı=190 TL
- O_TCELLE1121C15.50 Başlangıç Teminatı=170 TL
- TCELL Fiyat=15 TL
- BİST30 Payları İçin Değerleme Katsayısı=%85
- BİST100 Payları İçin Grup Limiti=%50
- BİST100 Payları İçin Alt Grup Limiti=%75

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

0 adet F_TCELL1121 satılması sonucunda oluşacak risk tutarı

Future TCELL Pozisyonu*Future TCELL PSR Değeri=0*190=0 TL

(Yatırılan 1500 offset TCELL payının 1000 adeti 10 adet future pozisyonunu netleştirmektedir.)

5 adet O_TCELLE1121C15.50 satılması sonucunda oluşacak risk tutarı*

Opsiyon TCELL Pozisyonu*Opsiyon TCELL PSR Değeri=5*170=850 TL

(Geriye kalan 500 offset TCELL payının hepsi 5 adet opsiyon pozisyonunu netleştirmektedir.)

ViOP'ta %50 nakit zorunluluğu bulunduğundan hesabın risk tutarının %50'si kadarı minimum nakit olarak teminatında bulundurması gerekmektedir.

850*0,5=425 TL

**Opsiyonların net opsiyon değerleri ve primleri orijinal pozisyonlar üzerinden hesaplanmaya devam edecektir.*

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

1.500 adet TCELL payının offset teminat olarak yatırıldığından teminat değerlemesine dahil edilmemektedir.

Hesabın Toplam Teminat Eksiği

Hesabın Toplam Teminatı – Hesabın Toplam Riski

0-850=-850 TL

Hesabın Nakit Teminat Eksiği

Hesabın Toplam Nakit Teminatı – Hesabın Minimum Nakit Gereksinimi = **0-425=-425 TL**

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

Örneklerden görüldüğü üzere offset olarak yatırılmayan TCELL payları ilk örnekte 1800 TL nakit teminat gereksinimi yaratırken ikinci örnekte hesabın nakit teminat eksiği 425 TL'ye düşmüştür.

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

AVANTAJLAR

1. Teminat yönetim etkinliğinin artırılması
2. Yurt dışında da örneklerine sıkça rastlanan risk azaltıcı netleştirme (Cross Margining - Covered Call) uygulaması ile Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda derinliğin ve etkinliğin artması
3. Piyasa katılımcılarının yalnızca pay vadeli işlem piyasalarında işlem yapmak yerine her iki piyasada da işlem yapmaları teşvik edilerek üyelerimizin yatırım perspektiflerinin genişlemesi

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

AVANTAJLAR

4. Üyelerimize uluslararası uygulamalardan faydalanabilme ve daha az teminat gereksinimiyle işlem yapabilme imkanlarının sunulmasının sermaye piyasalarımızın gelişimine katkı sağlaması
5. Pay ve ViOP'ta orta/uzun vadede işlem hacminin artması

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

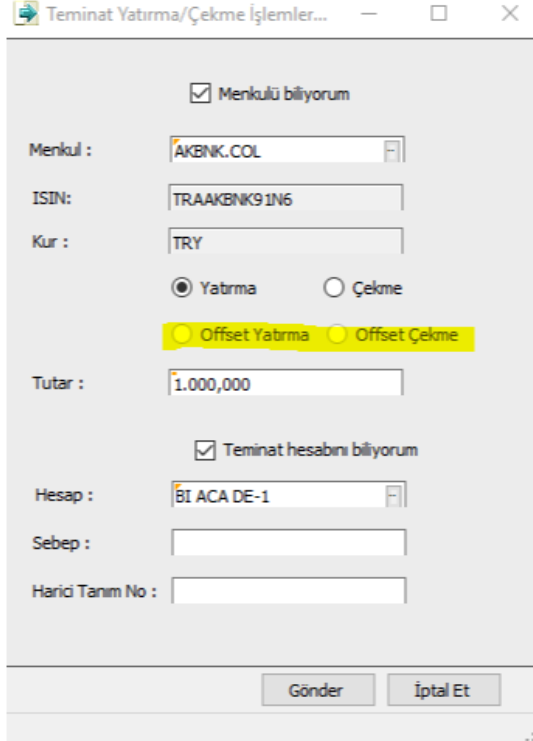
YURTDIŞI ÖRNEKLERİ

Yurtdışında “cross margining” ya da opsiyonlar açısından “covered call” olarak adlandırılır.

KURUMLAR	ENSTRÜMANLAR
MOSCOW EXCHANGE	PAY VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ İLE PAYLAR ARASINDA
EUREX	IRS VE OIS DAYANAKLARI VADELİ İŞLEM VE OPSİYON SÖZLEŞMELERİ İLE BORÇLANMA ARAÇLARI ENSTRÜMANLARI ARASINDA
CME	FAİZ VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ İLE AMERİKA HAZİNE KAĞITLARI ARASINDA
ASX	FAİZ VE TAHVİL ÜZERİNE YAZILMIŞ VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ İLE HAZİNE KAĞITLARI ARASINDA

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

OFFSET TEMİNAT YATIRMA/ÇEKME İŞLEMLERİ

Teminat Yatırma/Çekme İşlemleri...

Menkulü biliyorum

Menkul : AKBNK.COL

ISIN: TRAAKBNK91N6

Kur : TRY

Yatırma Çekme

Offset Yatırma Offset Çekme

Tutar : 1.000,000

Teminat hesabını biliyorum

Hesap : BI ACA DE-1

Sebep :

Harici Tanım No :

Gönder İptal Et

- Mevcut teminat işlemleri ekranına eklenen yeni seçenekler: Offset Yatırma ve Offset Çekme
- Teminatla ilgili ekran, rapor ve web servislerde revizyonları
- Offset teminat yatırıp risk azaltarak margin call yükümlülüğünü tamamlama imkanı

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

OFFSET TEMİNAT YATIRMA/ÇEKME İŞLEMLERİ

- Takas Terminali'nde «Offset Teminat Talimatları» ekranında vade sonunda netleştirmeye konu teminatlara dair teminat çekme talimatları «pending» durumda oluşur. Üye bu talimatı T+1 gün sonuna kadar iptal edebilir.

Talimat iptal edilmediği durumda;

- Teslimat günü sabah bir batch çalışarak offset teminatın ilgili hesaptan otomatik olarak çekilmesi sağlanır ve talimatın durumu «tamamlandı» olarak güncellenir.

Off-Set Collateral Instructions [IYM_TP_901]

Collateral Account	Underlying Series	From Settlement Date	To Settlement Date	From Clearing Date	To Clearing Date
** *3006*	*	6/ 6/2021	6/15/2021	6/ 6/2021	6/15/2021

Offset Transaction Number	Collateral Account	Position Account	Underlying	Settlement Date	Date	OffSet Amount	Underlying Qty	Settled Quantity	State
7970260223287687685	BI IYM DE-30069	BI IYM DE-30069	AKBNK.COL	6/9/2021	6/7/2021	1,300	800	250	Completed
8104567451950325765	BI IYM DE-30061	BI IYM DE-30061	GARAN.COL	6/10/2021	6/8/2021	120	800	800	Completed
8236250030843266565	BI IYM DE-30069	BI IYM DE-30069	AKBNK.COL	6/11/2021	6/9/2021	1,300	700	0	Pending

Risk Azaltıcı Netleştirme (RAN) Fonksiyonu

TAKVİM

RISK AZALTICI NETLEŞTİRME FONKSİYONU	2021														2022							
	Eylül				Ekim				Kasım				Aralık				Ocak					
Task	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31
Geliştirme ve BT Test	■														■							
Üye Bilgilendirme Toplantısı															◆ Üye Bilgilendirme							
UAT Başlangıç															◆ UAT Başlangıç							
Kullanıcı Testleri															■							
Üye Testleri															■							
UAT Bitiş(Onay)															◆ UAT Onay							
Mevzuat Değişiklikleri ve Onaylar															◆ Mevzuat Onay							
Proje Geçişi ve İşletime Alımı															■ GEÇİŞ							
															Bugün							
															8 Kasım							
															SR2.15							
															PROJE GEÇİŞİ							

TAKAS
İSTANBUL

Teşekkürler

Takasbank

Takasbank

Takasbank

Takasbank

www.takasbank.com.tr

Reşitpaşa Mahallesi Borsa İstanbul Caddesi No:4 34467 Sarıyer İstanbul

Gizlilik Seviyesi: Halka Açık (Tasnif Dışı)

